

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
на засіданні Вченої ради
НПУ імені М.П. Драгоманова
14 листопада 2022 р.
Протокол № 57
Директор з навчально-
методичної роботи
проф. Вернидуб Р.М.

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

**ОСНОВИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

освітньої програми: Початкова освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності 013 Початкова освіта
освітнього ступеня першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Шифр за навчальним планом: (2022 р.) ПП12.08

Київ 2022

Розробники програми:

Севастюк Мар'яна Степанівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та методики початкового навчання педагогічного факультету Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова.

Рецензенти:

Дем'яненко Наталія Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова.

Мартиненко Світлана Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної діяльності Київського міжнародного університету

Обговорено та рекомендовано до видання на засіданні Науково-методичної ради НПУ імені М. П. Драгоманова «22» березня 2022 року, протокол № 4

Голова НМР

Р.М. Верницький

1. Пояснювальна записка

Навчальна програма обов'язкової дисципліни «*Основи науково-педагогічних досліджень у початковій школі*» складена відповідно до *освітньо-професійної програми Початкова освіта підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 «Початкова освіта».*

Предмет вивчення навчальної дисципліни: зміст та методи організації педагогічних досліджень у початковій школі, методика використання результатів дослідження під час написання курсового та бакалаврського дослідження.

Міждисциплінарні зв'язки: освітній компонент «Основи науково-педагогічних досліджень у початковій школі» враховує попередню підготовку студентів із навчальних курсів: «Психологія», «Педагогіка», «Академічна культура» та забезпечує базу для наступного поглиблення знань, умінь та навичок із психолого-педагогічних та методичних дисциплін: «Організація і управління освітнім процесом у НУШ», «Педагогіка партнерства з основами інклюзивного навчання», галузеві методики початкової освіти, «Педагогічні технології у НУШ» та педагогічної практики.

Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання освітнього компоненту «Основи науково-педагогічних досліджень у початковій школі» є: організація наукової роботи, опанування основними методами, засобами і технологіями педагогічного дослідження у початковій освіті; професійно-педагогічна підготовка фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» до проведення науково-педагогічних досліджень у галузі педагогіки та методик початкової освіти.

Основними завданнями вивчення освітнього компоненту «*Основи науково-педагогічних досліджень у початковій школі*» є:

1. засвоєння теоретичних знань з організації та проведення педагогічних досліджень із питань педагогіки та методик початкової освіти;
2. формування у студентів інтересу до самостійної дослідницької діяльності з актуальних проблем початкової освіти в умовах НУШ;
3. створення умов для набуття дослідницьких умінь, навичок та компетентностей, необхідних для майбутньої науково-дослідницької діяльності в освітньому середовищі НУШ;
4. навчити майбутніх учителів початкової школи оформляти результати дослідно-експериментальної роботи відповідно до чинних вимог до наукових досліджень та дотримання принципів академічної доброчесності;
5. забезпечити умови для впровадження результатів дослідницької діяльності студентів шляхом підготовки доповідей наукових тез та наукових статей.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії. (*Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти*)

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/013-Pochatk.osvita-bakalavr.28.07.pdf>

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1	ПР-02 Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та	ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

	ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.	СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності. СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
2	ПР-03 Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.	ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.
3	ПР-07 Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.	ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.
4	ПР-11 Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.	ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
5	ПР 12 Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.	ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти. СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах

II Орієнтовний тематичний планНа вивчення навчальної дисципліни відводиться **3 кредити ЄКТС 90** годин.

№ з/ п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна форма навчання)				
		Ауди торні	Лек ції	Пра ктич ні	Лаб орат орні	СРС	Ауд итор ні	Лек ції	Пр акт ич ні	Семі нарс ькі	СРС
Змістовий модуль I. Теоретичні засади науково-педагогічних досліджень у початковій школі											
1	Тема 1.1. Система науково-дослідної роботи у процесі підготовки вчителя початкової школи	2	2			4	1	1			8
2	Тема 1.2. Сутність педагогічних у початковій школі.	4	2	2		4	1	1			8
3	Тема 1.3. Логіка наукового дослідження. Науково- категоріальний апарат дослідження.	4	2	2		6	2	1	1		10
4	Тема 1.4. Методи педагогічних дослідження психолого-педагогічних явищ та процесів.	7	2	4	1	6	2	1	1		10
Змістовий модуль II. Технологія проведення науково-педагогічного дослідження, педагогічна культура та майстерність вчителя-дослідника початкової школи											
5	Тема 2.1. Планування науково-дослідної роботи з проблем початкової освіти.	4	2	2		6	1	1	1		8
6	Тема2.2. Організація дослідницької роботи з вивчення літературних джерел.	4	2	2		6	1	1	1		8
7	Тема2.3. Організації та проведення педагогічного експерименту та її реалізація.	8	2	2	2	7	2	2	1		10
8	Тема 2.4. Аналіз результатів педагогічного дослідження, їх математична обробка.	4	2	2		6	1	1			8
9	Тема 2.5. Оформлення результатів наукового дослідження. Наукова етика та академічна доброчесність.	4	2	2		6	1	1			8

Разом:	39	18	18	3	51	12	8	4	78
--------	----	----	----	---	----	----	---	---	----

III. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

3.1. Зміст модулів (зміст лекційного курсу)

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади педагогічних досліджень у початковій школі

Тема 1.1. Система науково-дослідної роботи у процесі підготовки вчителя початкової школи

Зміст теми:

Мета і завдання курсу.

Мета і завдання науково-дослідної роботи студентів у педагогічній вищому навчальному закладі. Структура, зміст і форми науково-дослідної роботи студентів у ЗВО. Основні види навчально-наукової роботи студентів. Організація роботи студентського наукового гуртка, проблемної групи.

Система науково-дослідної роботи у процесі підготовки вчителя початкової школи.

Тема 1.2. Сутність педагогічних досліджень у початковій школі

Зміст теми:

Роль науки у розвитку сучасної освіти. Сутність процесу наукового пізнання. Види наукового пізнання.

Поняття наукового дослідження. Вимоги до наукового дослідження. Види наукових досліджень.

Зміст та організаційна структура наукових досліджень в Україні. Вища атестаційна комісія України. Національна академія наук України (НАН України). Галузеві наукові установи. Національна академія педагогічних наук України (НАПН України). Відділення початкової освіти НАПН України.

Особливості науково-педагогічних досліджень в галузі початкової освіти. Види науково-педагогічних досліджень. Фундаментні та прикладні дослідження, розробки. Науково-дослідні роботи теоретичного та експериментального характеру. Сучасний стан розвитку психолого-педагогічної науки, реалії та перспективи.

Мета і завдання наукових досліджень проблем початкової освіти. Організація наукових педагогічних досліджень з проблем початкової освіти. Дослідники проблем початкової освіти.

Тема 1.3. Логіка наукового дослідження. Науково-категоріальний апарат дослідження.

Зміст теми:

Етапи наукового дослідження.

Науковий апарат педагогічного дослідження проблем початкової освіти. Компоненти наукового апарату педагогічного дослідження: проблема, тема, актуальність, об'єкт дослідження, його предмет, мета, завдання, гіпотеза, положення, що виносяться на захист, наукова новизна, теоретична і практична значущість для науки і практики.

Вимоги до використання науково-категоріального апарату дослідження.

Тема 1.4. Методи дослідження психолого-педагогічних явищ та процесів.

Зміст теми:

Поняття методології, методу та методики дослідження. Класифікація методів наукового пізнання: філософські, загальнонаукові підходи і методи, частковонаукові, дисциплінарні та методи міждисциплінарного дослідження.

Класифікація методів педагогічних досліджень: емпіричні, теоретичні, порівняльно-історичні, методи математичної і статистичної обробки та інтерпретації результатів наукової праці. Дослідницькі можливості різних методів.

Теоретичні методи наукового дослідження. Спрямованість теоретичних методів дослідження на забезпечення його теоретичної новизни. Характеристика теоретичних

методів: метод теоретичного аналізу і синтезу, метод абстрагування, метод конкретизації, метод моделювання, вивчення літератури та інших джерел.

Емпіричні методи наукового дослідження. Спрямованість емпіричних методів на отримання первинної інформації у вигляді сукупності емпіричних даних. Характеристика емпіричних методів: спостереження, опитування, бесіда, тестування, вивчення процесу і продуктів діяльності, метод експертних оцінок, педагогічний експеримент.

Спостереження як метод збору педагогічної інформації. Види спостережень. Сутність дослідницького спостереження. Види спостережень: цілеспрямоване і випадкове; суцільне і вибіркоче; безпосереднє та опосередковане; тривале і короткочасне; відкрите і сховане; що констатує та оцінює; суцільне і вибіркоче.

Опитувальні методи дослідження: бесіда, інтерв'ю, анкетування. Види анкет. Структура анкети. Тест як система педагогічних завдань, спрямованих на дослідження окремих рис і властивостей людини. Класифікація тестів: тести успішності (досягнень), тести здібностей та індивідуальні (особистісні). Поняття надійності та валідності тестів. Вимоги до проведення тестування. Діагностичні методи дослідження. Особливості організації та проведення психолого-педагогічної діагностики.

Використання в науково-педагогічному дослідженні методів рейтингу, консиліуму, незалежних характеристик, експертної оцінки. Значення в педагогічних дослідженнях методу вивчення й узагальнення педагогічного досвіду, аналізу результатів діяльності учнів.

Методи математичної статистики. Методи обробки зібраної інформації.

Основні вимоги до вибору методів дослідження, вдосконалення методики їх використання.

Змістовий модуль 2. Технологія проведення педагогічного дослідження, педагогічна культура та майстерність вчителя-дослідника початкової школи

Тема 2.1. Планування науково-дослідної роботи з проблем початкової освіти.

Зміст теми:

Задум, структура і логіка проведення психологопедагогічного дослідження. Сучасна психолого-педагогічна проблематика наукових досліджень. Зміст і характеристика основних етапів дослідження. Розробка методики проведення дослідження. Складання робочого плану виконання роботи. План-проспект та графік роботи над науковим дослідженням.

Особливості організації та проведення психолого-педагогічного дослідження. Своєрідність об'єкта та предмета дослідження з психології та педагогіки початкової освіти. Традиційність вступної і теоретичної частини дослідження. Особливості експериментальної перевірки наукової гіпотези в умовах педагогічного процесу в початкових класах. Своєрідність наукової новизни та практичної спрямованості досліджень в умовах розбудови НУШ. Орієнтація молодих дослідників на продовження роботи над вивченням, аналізом проблеми теорії та практики перебудови початкової школи в умовах НУШ.

Методика написання курсової роботи з педагогіки та методик початкової освіти. Методика підготовки дипломних робіт. Особливості підготовки магістерської роботи.

Педагогічна культура і майстерність вчителя-дослідника початкової школи. Професійно-значущі особистісні якості педагога-дослідника. Педагогічна майстерність дослідника; загальна культура та ерудиція, професійні знання, дослідницькі здібності та уміння, дослідницька педагогічна спрямованість.

Тема 2.2. Організація дослідницької роботи з вивчення літературних джерел.

Зміст теми:

Система пошуку наукової інформації. Організація вивчення психолого-педагогічної наукової і методичної літератури. Послідовність роботи над літературними джерелами, особливості даного виду діяльності. Класифікація джерел за проблематикою, рубрикація та її підпорядкованість темі дослідження. Методичні аспектах добору

літератури за необхідною тематикою. Бібліографічний пошук. Характеристика понять: картотека, каталог, бібліографія. Прийоми роботи із бібліографічними сайтами Internet.

Етапи і прийоми роботи із книгою. Види записів: складання плану тезисів, конспектування, виписки й цитати, анотації, рецензування та ін.

Аналіз основних понять наукового дослідження. Відбір і визначення основних понять досліджуваної теми.

Тема 2.3. Організації та проведення педагогічного експерименту та її реалізація.

Зміст теми:

Загальна характеристика педагогічного експерименту, його особливості, сильні, слабкі сторони. Види експериментів. Планування експерименту.

Підготовка, організація і проведення педагогічного експерименту.

Розробка методики констатувального етапу дослідження: завдання, методи, зміст аналізу стану функціонування предмету дослідження. Критерії, параметри, показники оцінки результату проведення констатувального експерименту. Оформлення результатів констатувального етапу дослідження.

Методика формувального експерименту та її реалізація. Розробка методики експерименту як засобу перевірки його гіпотези: завдання, методи та зміст оновлення освітньо-виховної діяльності чи вдосконалення природних умов. Поетапне впровадження методики експерименту та технологія фіксації і обробки результатів.

Тема 2.4. Аналіз результатів педагогічного дослідження, їх математична обробка.

Зміст теми:

Методи кількісної обробки результатів дослідження. Вимірювання в психолого-педагогічних дослідженнях. Типи вимірювальних шкал та їх використання у наукових дослідженнях з проблем початкової освіти.

Групування та графічна обробка результатів дослідження. Методи графічної обробки результатів педагогічного дослідження. Особливості побудови таблиць та графіків, види графічних зображень.

Статистичні методи обробки даних педагогічного дослідження. Використання статистичних методів у педагогічних дослідженнях. Первинні та вторинні методи статистичного математико-статистичного аналізу психолого-педагогічних явищ і процесів.

Тема 2.5. Оформлення результатів наукового дослідження. Наукова етика та академічна доброчесність.

Зміст теми:

Оформлення результатів наукової праці. Основні вимоги до змісту, логіки і методики викладу дослідницького матеріалу. Літературне оформлення наукового дослідження. Вимоги до наукових текстів. Стилiстичні особливості викладу наукової роботи.

Впровадження результатів дослідження та оцінка його ефективності. Види оформлення результатів дослідження. Програми, методичні рекомендації, монографії, статті, тези, доповіді. Шляхи впровадження результатів дослідження в практику навчання і виховання. Критерії та методи визначення ефективності педагогічного дослідження.

Вимоги до оформлення курсових та кваліфікаційних робіт.

Професійно-значущі особистісні якості педагога-дослідника. Вимоги ергономіки щодо організації наукової праці. Етика та культура наукової діяльності.

Академічна доброчесність та науковий плагіат. Поняття академічної доброчесності відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту». Основні види порушень академічної доброчесності. Нормативно-правове (документальне) забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності у ЗВО України. Академічна відповідальність. Поняття плагіату. Його види та способи уникнення.

IV. Засоби діагностики якості успішності навчання

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання проводяться відповідно до навчально-методичної карти дисципліни, де зазначено види контролю.

Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється у таких формах: індивідуальне і фронтальне опитування, поточне тестування, спеціальні завдання, творчі роботи, письмові наукові роботи, розв'язування педагогічних задач і завдань, підсумковий письмовий тест, оцінка за науково-прикладний проект чи творчу роботу.

Кожен модуль включає бал оцінки поточної роботи студента на практичних заняттях, виконання самостійних завдань та виконання МКР. Рейтинговий бал за практичні заняття встановлюється, як накопичення балів з усіх позитивних і негативних оцінок, отриманих на усіх практичних заняттях даного модуля.

Виконання тестових завдань здійснюється за допомогою роздрукованих завдань або на платформі дистанційного навчання (Moodle).

Проектні та творчі роботи, підготовлені за заданою тематикою, обговорюються та захищаються під час практичних занять.

Заходи з модульного контролю проводяться по завершенню вивчення навчального матеріалу даного модуля.

Залік виставляється з урахуванням поточного рейтингового балу (як сума балів).

V. Форма підсумкового контролю успішності навчання :

Залік (5 семестр), поточна успішність 100 балів

VI. Інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні

1. Академія педагогічних наук України //Енциклопедія освіти/ Головний редактор Василь Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2008. С. 16 -17 .
2. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: методологічні поради молодим науковцям. – Київ-Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. 278 с
3. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України / голов. ред. В.Г.Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
4. Кловак Г.Т. Основи педагогічних досліджень: Навчальний посібник для вищих педагогічних навчальних закладів. Чернігів: Чернігівський державний центр науково-технічної і економічної інформації, 2003.
5. Концепція «Нова українська школа» [Електронний ресурс]. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya>.
6. Лузан П.Г. Основи науково-педагогічних досліджень / П.Г. Лузан, І.В. Сопівник, С.В. Виговська. К., 2012. 219 с.
7. Мартиненко С.М., Москаленко А.М. Організація науково-дослідницької роботи студентів з педагогічних дисциплін. Навчально-методичний посібник. К., 2007.
8. Методичні рекомендації до написання курсових робіт з педагогіки / За загальною редакцією Шапошнікової І.М. К.: «НПУ імені М.П.Драгоманова, 2004.
9. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Пляєди», 2017. 206 с.
10. Опорно-інструктивні матеріали до написання та захисту курсових і дипломних робіт в умовах ступеневої освіти / О. Л. Шквир, Г. І. Дудчак Хмельницький : ХГПА, 2012. 39 с.
11. Основи наукових досліджень: навчальний посібник/ Укл. Кравець Н.П.- видання 2-е випр.. і доповнене. К.: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2016. 78 с.
12. Основи педагогічних досліджень: навчальний посібник/ О.М.Пехота, І.П.Єрмакова. 2-е випр.перероблене і доповнене. К.: Знання, 2013. 287 с.

13. Основи наукових досліджень: робочий зошит / Н. І. Поліхун, К. Г. Постова, Г. В. Онопченко, О. В. Онопченко. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. 72 с.
14. Основні вимоги до написання наукової статті : методичні рекомендації / укладачі: Г. З. Шевчук, Л. І. Гаврилук, Т. В. Гаврилук. Луцьк : ВІППО, 2016. – 76 с.
15. Сидоренко В. Дмитренко П. Основи наукових досліджень: Навч. посібник для вищих педагогічних закладів освіти / В.К.Сидоренко, В.К.Дмитренко. К., 2000. 260с.
16. Положення «Про академічну доброчесність у Національному педагогічному університеті імені М.П.Драгоманова»/Затверджено Вченою радою НПУ імені М.П.Драгоманова Протокол №5 від 27 грудня 2018 року [Електронний ресурс].
17. Стратегії дослідницького пошуку: навчальний посібник / Н. І. Поліхун, І. А. Сліпучіна, К. Г. Постова, Л. В. Горбань; за заг. ред. М. С. Гальченка. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. 144 с
18. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник / Г.С. Цехмістрова Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. 240 с.

Додаткові

1. Антонова О.Є., Єремєєва В.М., Мирончук Н.М. Методика організації науково-педагогічних досліджень: метод. посібник. Житомир, 2018. 76 с.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: метод. посіб. / С.С. Вітвицька. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. 316 с.
3. Габович А.Г., Головань С.М. Основи наукових досліджень: Підручник. К.:ДУІКТ, 2006.
4. Жосан О. Е., укл. Педагогічний експеримент: навч.-метод. посіб. Кіровоград: Вид. КОШПО імені В. Сухомлинського, 2008. 72 с.
5. Мамчич О.Б. та ін. Організація та методика науково-дослідницької роботи студентів педагогічного ВНЗ: метод. посіб. / О.Б. Мамчич, Н.М. Федотова, Т.М. Турчин. – Чернігів: ЧДПУ імені Т.Г.Шевченка, 2009. 36 с.
6. Оліяр М. П., Русин Г. А., Червінська І. Б. Основи науково-педагогічних досліджень (модульно-рейтинговий підхід):навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів / М. П. Оліяр, Г. А. Русин, І. Б. Червінська. Івано-Франківськ: НАІР, 2013. 214 с.
7. Основи педагогічних досліджень: Навчально-методичний посібник/ В.В.Лаппо. Івано-Франківськ: НАІР, 2016. 284 с.
8. Севастюк М.С. Організація та проведення психолого-педагогічних досліджень як необхідна складова підготовки конкурентноспроможного вчителя початкової школи *Науковий часопис національного педагогічного університету імені м. п. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць /М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – Випуск 89. – Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2022. – 264 с*
9. Севастюк М.С. Дослідницька складова професійної діяльності вчителя початкової школи в педагогічній спадщині В.О.Сухомлинського / Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. *Серія 17. Теорія і практика навчання та виховання.* Випуск 31: збірник наукових праць / за науковою ред. Академіка В. І. Бондаря. – Київ: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2019. С.158-162.
10. Стратегії дослідницького пошуку: навчальний посібник / Н. І. Поліхун, І. А. Сліпучіна, К. Г. Постова, Л. В. Горбань; за заг. ред. М. С. Гальченка. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. 144 с.
11. Федірчик Т.Д., Предик А.А. Модульна технологія вивчення курсу «Основи науково-педагогічних досліджень: Навчально-методичний посібник. Чернівці, 2011. 152 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://mon.gov.ua/ua> – сайт Міністерства освіти і науки України.
2. <https://lib.npu.edu.ua/> – бібліотека НПУ імені М.П.Драгоманова.

3. <http://dnpb.gov.ua/ua/> - Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського.
4. <http://nbuv.gov.ua/node/554> – електронні інформаційні ресурси Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського.
5. <https://nus.org.ua/> - сайт НУШ.
6. <https://pidru4niki.com/pedagogika/> – сайт підручників з педагогіки.
7. <https://moodle.npu.edu.ua/course/view.php?id=67445> – авторський дистанційний курс з «Основ педагогічних досліджень у початковій школі» на платформі Moodle

Рецензія
на навчальну програму освітнього компонента «Основи психолого-педагогічних досліджень у початковій школі»
ОП «Початкова освіта» для студентів ОР «Бакалавр»
автора канд.пед.наук, доцента Севастюк М.С.

Освітній компонент «Основи психолого-педагогічних досліджень у початковій школі» посідає важливе місце в загальній системі вищої освіти. Сучасний вчитель має володіти потужним творчим потенціалом, здатністю до самовдосконалення, він має бути орієнтований на поєднання навчально-виховної роботи в освітньому закладі з науковими пошуками. Володіння професійними знаннями, уміннями, навичками, які необхідні вчителю, і досвідом дослідника надасть йому можливість творчо підходити до вирішення проблем, які виникають в освітньому процесі Нової української школи.

Програму розроблено у відповідності до основних вимог до навчально-методичного забезпечення дисципліни та з врахуванням вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Зміст навчальної програми відповідає вимогам освітньої програми даної спеціальності. Автором зазначені програмні результати, загальні та спеціальні компетентності, якими оволодіють студенти під час роботи над даним курсом. Змістові модулі забезпечують засвоєння студентами знань про сутність дослідницької діяльності у сфері педагогічної роботи, забезпечують формування дослідницького підходу до вирішення педагогічних питань. Авторською особливістю даної програми є логіка розробки програми, яка базується від загальних основ дослідницької діяльності до конкретного аналізу проведення психолого-педагогічного дослідження на базі початкової школи. Необхідно зазначити, що в змісті розробленого курсу тісно пов'язуються теоретичні засади дослідження та методико-технологічні особливості його проведення. Враховуюся особливості підготовки вчителів початкової школи до організації дослідницької діяльності в умовах нової української школи.

Навчальна програма з вищезазначеної дисципліни підготовлена викладачами кафедри педагогіки та методики початкового навчання педагогічного факультету НПУ імені М.П.Драгоманова і пройшла апробацію у навчальному процесі.

Навчальна програма освітнього компоненту «Основи психолого-педагогічних досліджень у початковій школі» відповідає освітній програмі та навчальному плану спеціальності «Початкова освіта» НПУ імені М.П.Драгоманова та вимогам до оформлення даного виду документів і може бути рекомендована до впровадження.

Рецензент

доктор пед. наук,
професор кафедри педагогіки
НПУ імені М.П.Драгоманова

Рецензія
на навчальну програму освітнього компонента «Основи психолого-педагогічних досліджень у початковій школі»
ОП «Початкова освіта» для студентів ОР «Бакалавр»
автора канд.пед.наук, доцента Севастюк М.С.

Необхідність оновлення змісту та програми даного освітнього компонента обумовлена потребою у підготовці конкурентоздатного та компетентного вчителя початкової школи, який готовий до інноваційної педагогічної діяльності в умовах Нової української школи. Дисципліна «Основи психолого-педагогічних досліджень у початковій школі» є дисципліною, яка спрямована на формування у здобувачів компетентностей науково-дослідницької діяльності і включає матеріал, що ознайомлює із змістом та особливостями науково-дослідницької діяльності в галузі початкової освіти.

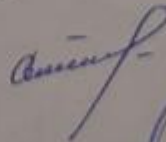
Програму розроблено у відповідності до освітньої програми «Початкова освіта» бакалаврського ступеня та з урахуванням вимог кредитно-модульної системи організації освітнього процесу у ЗВО. В програмі зазначено програмні результати навчання, визначено загальні та спеціальні компетентності, які формуються у студентів під час засвоєння змісту даної дисципліни. Змістові модулі забезпечують засвоєння студентами системи науково-дослідницьких знань, формуванню у них дослідницької компетентності. В змісті програми автором враховується майбутня професійна діяльність студентів – включений матеріал про наукові дослідження в галузі початкової школи. Програма має новизну та авторську оригінальність: в ній органічно поєднуються загальні основи наукової діяльності з методико-технологічними засадами її здійснення під час організації та проведення психолого-педагогічного дослідження.

В навчальній програмі чітко визначені засоби діагностики успішності студентів, розроблені критерії та показники оцінювання. Перевагою даної програми є також висвітлення питань академічної доброчесності та наукового плагіату, що забезпечує формування етичної позиції студентів під час написання кваліфікаційних робіт.

Навчальна програма освітнього компоненту «Основи психолого-педагогічних досліджень у початковій школі» повністю відповідає освітній програмі та навчальному плану спеціальності «Початкова освіта» НПУ імені М.П.Драгоманова та вимогам до оформлення даного виду документів і може бути рекомендована до затвердження.

Рецензент

доктор педагогічних наук,
професор,
проректор з науково-педагогічної діяльності
Київського міжнародного університету

С.М.Мартиненко

